

LEGE

privind controlul utilizării spațiului aerian național

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Domeniul de aplicare

Art. 1. – Prezenta lege stabilește măsurile pentru controlul utilizării spațiului aerian național, în scopul prevenirii și contracarării riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale, a integrității spațiului aerian național și siguranței aeronautice, a vieții și sănătății persoanelor și a patrimoniului.

Art. 2. – (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. aeronavă interceptoare – aeronavă de stat utilizată pentru identificarea, avertizarea, obligarea de a intra în legalitate sau neutralizarea aeronavei sau vehiculului aerian care utilizează neautorizat spațiul aerian național;

2. aterizare – manevra aeronavei pentru luarea contactului lin cu suprafața solului, din momentul începerii redresării și până în momentul opririi acesteia pe pista sau pe platforma de aterizare;

3. controlul utilizării spațiului aerian național – supravegherea modului de utilizare a spațiului aerian național și dispunerea măsurilor prevăzute de lege pentru restabilirea stării de utilizare autorizată a spațiului aerian național, prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale, a integrității spațiului aerian național și siguranței aeronautice, la adresa vieții și sănătății persoanelor, a patrimoniului, precum și la adresa vieții private și a datelor cu caracter personal;

4. deturnare – acțiunea de schimbare a destinației unei aeronave prin folosirea forței sau a amenințării cu forța, ori preluarea controlului aeronavei în orice alt mod;

5. foc de avertisment – focul executat de aeronava interceptoare cu armamentul artileristic de bord pentru atenționarea echipajului aeronavei care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, fără ca aceasta să fie lovită;

6. foc de nimicire – focul executat pentru distrugerea aeronavei și vehiculelor aeriene care utilizează neautorizat spațiul aerian al României;

7. operator la distanță – persoana care execută programarea și/sau controlul la distanță al aeronavelor fără pilot la bord prin stații de control terestre/aeriene/de la bordul navelor, în zbor și la sol;

8. survol – pătrunderea și traversarea cu sau fără escală a spațiului aerian al unui stat;

9. traiectorie – linia care unește pozițiile succesive ocupate sau care urmează să fie ocupate de o aeronavă sau un vehicul aerian în zbor;

10. unități de trafic aerian – structuri civile și militare specializate în furnizarea serviciilor de trafic aerian;

11. sistem de aeronavă fără pilot la bord – ansamblul format din una sau mai multe aeronave fără pilot la bord, elementele tehnice și procedurale concepute în mod unitar pentru realizarea comenzii și controlului de la distanță a acestora;

12. sistem de contracarare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord – ansamblu de echipamente și proceduri pentru detecția și intervenția asupra aeronavelor fără pilot la bord/sistemelor de aeronave fără pilot la bord;

13. vehicul aerian – obiect, altul decât o aeronavă, care se deplasează în spațiul aerian cu sau fără propulsie proprie, ghidat sau neghidat, în orice formă constructivă, fără a se limita la rachete, muniții dirijate sau în orice configurație ori adaptate pentru utilizări militare.

(2) În aplicarea prezentei legi, se utilizează termenii și expresiile cu înțelesul prevăzut la art. 3, art. 8 alin. (1) și art. 9 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Codul aerian.

Art. 3. – Dispozițiile prezentei legi referitoare la utilizarea neautorizată a spațiului aerian de către aeronavele cu pilot la bord se aplică și sistemelor de aeronave fără pilot la bord și vehiculelor aeriene, dacă nu este prevăzut altfel, în mod expres, în textul prezentei legi.

SECȚIUNEA a 2-a

Controlul utilizării spațiului aerian național

Art. 4. – Art. 4. – (1) Orice zbor al unei aeronave în spațiul aerian național trebuie să fie autorizat conform Hotărârii Guvernului nr. 859/2021 pentru aprobarea procedurii de autorizare a zborurilor cu aeronave în spațiul aerian național, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Utilizarea spațiului aerian de către vehiculele aeriene se face numai în condițiile aprobării sau autorizării emise de autoritățile române cu competențe în acest sens.

Art. 5. – (1) Controlul utilizării spațiului aerian național al României este efectuat de Ministerul Apărării Naționale.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, Ministerul Apărării Naționale organizează și conduce serviciile militare de supraveghere și control al utilizării spațiului aerian.

Art. 6. – (1) Ministerul Apărării Naționale cooperează cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, precum și cu instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională pentru coordonarea măsurilor în situații de utilizare neautorizată a spațiului aerian național.

(2) Instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională iau măsuri de prevenire și contracarare a utilizării neautorizate a spațiului aerian național de către aeronave și vehicule aeriene, în exercitarea atribuțiilor și potrivit responsabilităților și competențelor stabilite prin lege.

Art. 7. – (1) În scopul apărării colective, spațiul aerian național al României este integrat în spațiul aerian al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, denumită în continuare NATO, în conformitate cu tratatele la care România este parte.

(2) Pentru exercitarea controlului utilizării spațiului aerian național, alături de structuri și mijloace militare specializate naționale, pot fi întrebuințate structuri și mijloace militare specializate ale NATO și ale statelor membre NATO.

(3) Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Apărării, poate efectua transferul de autoritate către autoritățile militare desemnate asupra elementelor naționale din compunerea structurii de forțe a armatei care execută misiuni specifice pentru controlul utilizării spațiului aerian național, în cadrul Sistemului Integrat de Apărare Aeriană și Antirachetă NATO sau în cadrul unor coaliții, pe o durată determinată, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte.

(4) Pentru elementele naționale care execută misiuni specifice pentru controlul utilizării spațiului aerian în cadrul Sistemului Integrat de Apărare Aeriană și Antirachetă NATO sau în cadrul unor coaliții, Ministerul Apărării Naționale poate dispune încetarea transferului de autoritate, în funcție de interesele naționale de securitate.

Art. 8. – Unitățile de trafic aerian înștiințează cu celeritate serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian despre aeronavele care urmează să opereze în spațiul aerian național al României, despre cele aflate în dirijarea lor sau despre care au informații că utilizează neautorizat spațiul aerian.

CAPITOLUL II

Situații în care este utilizat neautorizat spațiul aerian național

Art. 9. – Situațiile în care o aeronavă utilizează neautorizat spațiul aerian național sunt următoarele:

- a) execută un zbor care nu este autorizat în conformitate cu procedura de autorizare a zborurilor reglementată și aprobată conform art. 13 alin. (1) din Codul aerian;
- b) se abate de la ruta stabilită prin planul de zbor depus conform reglementărilor specifice aplicabile, fără aprobarea unităților de trafic aerian;
- c) execută un zbor cu încălcarea prevederilor art. 15 din Codul aerian;
- d) execută un zbor fără respectarea condițiilor operaționale pentru zonele geografice UAS desemnate conform art. 15 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/947 al Comisiei din 24 mai 2019 privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord;
- e) întrerupe funcționarea dispozitivelor/echipamentelor de identificare a poziției aeronavei în zbor, obligatorii pentru efectuarea zborului într-o anumită porțiune de spațiu aerian, fără aprobarea unităților de trafic aerian;
- f) execută un zbor într-o porțiune de spațiu aerian rezervat, segregat sau restricționat, fără autorizarea accesului de către unitatea de trafic care efectuează controlul traficului aerian în spațiul respectiv sau de către entitatea care a făcut rezervarea, segregarea sau restricționarea;
- g) execută un zbor pentru activități de fotografiere, filmare sau cartografiere, fără autorizare de survol, avizul Ministerului Apărării Naționale sau, după caz, autorizația specială prevăzută de art. 183 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- h) pilotul/echipajul sau operatorul la distanță al aeronavei fără pilot, după caz, nu respectă dispozițiile unităților de trafic aerian;
- i) unitățile de trafic aerian sau serviciile militare de supraveghere și control primesc informații referitoare la producerea unui act de intervenție ilicită la bordul aeronavei, chiar dacă se respectă autorizarea primită;
- j) unitățile de trafic aerian sau serviciile militare de supraveghere și control primesc informații referitoare la existența la bordul aeronavei a unor substanțe sau materiale periculoase, care ar putea fi folosite într-un act de terorism;
- k) unitățile de trafic aerian sau serviciile militare de supraveghere și control primesc informații cu privire la existența la bordul aeronavei a unor bunuri sau persoane care, conform obligațiilor, angajamentelor asumate de România prin tratatele internaționale la care este parte sau sancțiunilor internaționale instituite prin actele prevăzute la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare, fac obiectul unor restricții privind utilizarea spațiului aerian național;
- l) este întreruptă legătura radio, chiar dacă se respectă autorizarea primită;
- m) aeronava a fost deturnată;
- n) execută zborul într-o zonă interzisă, publicată conform reglementărilor în vigoare;

o) aeronava fără pilot la bord execută un zbor și, prin modul de operare, pune în pericol grav și iminent misiunile legale ale instituțiilor prevăzute la art. 6 alin. (2) sau obiectivele din responsabilitatea acestora.

Art. 10. – Vehiculele aeriene, altele decât aeronavele, utilizează neautorizat spațiul aerian național al României atunci când sunt lansate sau intră în spațiul aerian național fără a avea aprobarea sau autorizarea prevăzută la art. 4 alin. (2).

CAPITOLUL III

Modul de acțiune împotriva aeronavelor cu pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național

Art. 11. – Împotriva aeronavelor cu pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național pot fi luate următoarele măsuri:

- a) stabilirea poziției aeronavei, a legăturii radio și a identității acesteia;
- b) transmiterea de la sol a informațiilor și dispozițiilor către pilotul/echipajul aeronavei, în vederea utilizării autorizate a spațiului aerian național al României;
- c) interceptarea aeronavei care continuă să utilizeze neautorizat spațiul aerian național al României;
- d) executarea focului de avertisment de către aeronavele interceptoare;
- e) executarea focului de nimicire de către aeronavele interceptoare;
- f) executarea focului de nimicire de către mijloacele de apărare aeriană cu baza la suprafață.

Art. 12. – (1) Stabilirea poziției aeronavei cu pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național al României, a legăturilor radio și a identității acesteia se realizează, după caz, de către unitățile de trafic aerian sau serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian, folosindu-se mijloacele specializate aflate în serviciu sau care sunt puse în funcțiune special în acest scop.

(2) Unitățile de trafic aerian și serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian se informează reciproc asupra descoperirii și identificării aeronavei cu pilot la bord, a traiectoriei acesteia, a cauzelor care au determinat utilizarea neautorizată a spațiului aerian național și, pe baza informațiilor de care dispun, dau dispoziții piloților/echipajelor aeronavelor aflate în zona de responsabilitate în vederea restaurării utilizării legale a spațiului aerian național al României.

Art. 13. – Unitățile de trafic aerian și serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian transmit instrucțiuni și dispoziții pilotului/echipajului pentru:

- a) ieșirea imediată din spațiul aerian național;
- b) schimbarea adecvată a direcției sau altitudinii de zbor;
- c) aterizarea pe un aeroport/teren desemnat;
- d) încetarea utilizării neautorizate a spațiului aerian național.

Art. 14. – (1) În cazul nerespectării instrucțiunilor și dispozițiilor unităților de trafic aerian sau ale serviciilor militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian, precum și în cazul imposibilității stabilirii legăturilor radio, aeronavele cu pilot la bord pot fi interceptate de aeronavele militare ale României sau de aeronavele statelor membre NATO care îndeplinesc misiuni specifice, în conformitate cu tratatele la care România este parte și în condițiile stabilite prin înțelegerile tehnice.

(2) Interceptarea are drept scop identificarea aeronavei cu pilot la bord, stabilirea comunicațiilor radio și contactul vizual cu aceasta, conducerea și îndrumarea către direcția și/sau altitudinea de zbor corespunzătoare, acordarea de asistență în caz de nevoie sau obligarea respectării instrucțiunilor și dispozițiilor prevăzute la art. 13.

(3) Pe timpul interceptării, aeronavele interceptoare folosesc frecvențele radio de urgență internaționale, iar în cazul lipsei legăturii radio, folosesc semnalele vizuale și manevre, conform reglementărilor internaționale stabilite în acest scop.

(4) Utilizarea spațiului aerian al altor state de către aeronavele interceptoare ale României, pentru a acționa împotriva aeronavelor cu pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian, se face în conformitate cu prevederile acordurilor și înțelegerilor încheiate în acest sens.

Art. 15. – (1) În cazul neîndeplinirii sau nerespectării oricăreia dintre instrucțiunile și dispozițiile transmise conform prevederilor art. 13 și art. 14 alin. (2), aeronava interceptată este avertizată, prin executarea focului de avertisment de către aeronava interceptoare.

(2) Focul de avertisment are drept scop atenționarea pilotului/echipajului aeronavei că utilizează neautorizat spațiul aerian național și obligarea acestuia să urmeze necondiționat instrucțiunile și dispozițiile transmise de unitățile de trafic aerian, serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian sau de aeronavele interceptoare.

(3) Focul de avertisment se execută cu armamentul artileristic de bord, excluzându-se utilizarea muniției trasoare.

Art. 16. – (1) Focul de nimicire împotriva aeronavei cu pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național se execută de aeronavele interceptoare sau de către mijloacele de apărare aeriană cu baza la suprafață, dacă măsurile prevăzute la art. 11 lit. a) - d) nu au avut ca rezultat intrarea în legalitate a acesteia.

(2) Focul de nimicire împotriva unei aeronave militare străine care utilizează neautorizat spațiul aerian național se execută de aeronavele interceptoare sau de mijloacele de apărare aeriană cu baza la suprafață, fără efectuarea activităților prevăzute la art. 12-15, dacă:

- a) efectuează un atac armat pe/de pe teritoriul statului român;
- b) efectuează manevre pentru poziționarea favorabilă executării unui atac;
- c) ripostează, prin manevre agresive sau cu foc, la instrucțiunile, dispozițiile și semnalele transmise.

Art. 17. – Atunci când o aeronavă nu respectă prevederile autorizării de zbor primite, din cauza

condițiilor meteorologice periculoase, a defecțiunilor tehnice sau avariilor, în situațiile speciale la bord privind echipajul sau pasagerii, ori ca urmare a pierderii orientării, se iau numai măsurile prevăzute la art. 11 lit. a) - c), pentru a sprijini pilotul/echipajul aeronavei de a-și continua zborul sau de a ateriza în siguranță.

Art. 18. – Măsurile prevăzute la art. 11 sunt dispuse în raport cu nivelul amenințării, în limitele dreptului internațional aplicabil, după ce au fost luate în considerare toate circumstanțele specifice ale evenimentului și ținând cont de prioritatea protejării vieții persoanelor, ultima soluție posibilă dispusă fiind nimicirea aeronavei care utilizează neautorizat spațiul aerian național.

Art. 19. – (1) În situația în care aeronava vizată de măsurile dispuse conform art. 11 lit. c) - d) sau art. 12 alin. (2) a aterizat pe teritoriul statului român, până la obținerea autorizării de reluare a zborului, se iau următoarele măsuri:

a) parcare a aeronavei în locul indicat;
b) supravegherea și paza aeronavei;
c) stabilirea identității membrilor echipajului, a pasagerilor, a naturii încărcăturii și obținerea altor date cu privire la zborul aeronavei, precum și la circumstanțele care au determinat abaterea de la autorizarea deținută.

(2) Obligația de a lua măsurile prevăzute la alin. (1) o au:

a) comandanții bazelor aeriene, în cazul aterizării aeronavei pe un aerodrom militar;
b) administratorii aerodromurilor, în cazul aterizării aeronavei pe un aerodrom civil sau utilizat în comun cu Ministerul Apărării Naționale;
c) unitățile Ministerului Afacerilor Interne, în cazul aterizării aeronavelor pe alte terenuri decât aerodromurile.

(3) La solicitarea comandanților bazelor aeriene sau a administratorilor aerodromurilor civile, structurile Ministerului Afacerilor Interne participă la îndeplinirea măsurilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

CAPITOLUL IV

Modul de acțiune împotriva sistemelor de aeronave fără pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național

Art. 20. – Împotriva sistemelor de aeronave fără pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național pot fi luate măsuri adaptate în funcție de categoria aeronavei fără pilot la bord și de nivelul riscurilor și amenințărilor la adresa valorilor prevăzute la art. 1.

Art. 21. – (1) Aeronava fără pilot la bord care trece ilegal frontiera de stat a României și zboară în spațiul aerian național fără autorizare poate fi distrusă, neutralizată sau poate fi preluat controlul acesteia.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) sunt luate cu mijloace adecvate, dintre cele utilizate pentru măsurile prevăzute la art. 16 și art. 22, în raport cu nivelul amenințării, în limitele dreptului internațional aplicabil, după ce au fost luate în considerare toate circumstanțele specifice ale evenimentului și, ținând cont de prioritatea protejării vieții persoanelor, ultima soluție posibilă dispusă fiind distrugerea aeronavei fără pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național.

Art. 22. – (1) Împotriva sistemelor de aeronave fără pilot la bord care desfășoară activități de zbor ce se încadrează într-una din situațiile prevăzute la art. 9 se pot lua una sau mai multe din următoarele măsuri:

a) noncinetice: detectarea aeronavei fără pilot la bord, preluarea controlului sau neutralizarea prin dezactivarea funcțiilor de comandă/control sau de comunicații;

b) cinetice: imobilizarea sau distrugerea aeronavei fără pilot la bord.

(2) Determinarea momentului și a locului de producere a situațiilor prevăzute la art. 9 este realizată de către unitățile de trafic aerian, serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian, precum și de către structurile din instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională în zonele de responsabilitate proprii, în limitele posibilităților tehnice ale echipamentelor avute la dispoziție.

(3) Determinarea identității operatorului se realizează de către unitățile de trafic aerian, serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian și structurile din instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, folosindu-se mijloacele specializate aflate în serviciu sau care sunt puse în funcțiune special în acest scop.

(4) Unitățile de trafic aerian, serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian și structurile din instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională se informează reciproc asupra detectării aeronavei fără pilot la bord.

(5) Măsurile prevăzute la alin. (1) sunt dispuse în raport cu nivelul amenințării, în limitele dreptului internațional aplicabil, după ce au fost luate în considerare toate circumstanțele specifice ale evenimentului și, ținând cont de prioritatea menținerii securității naționale și a protejării vieții persoanelor, ultima soluție posibilă dispusă fiind distrugerea aeronavei fără pilot la bord care utilizează neautorizat spațiul aerian național.

Art. 23. – Măsurile prevăzute la art. 21 și art. 22 alin. (1)-(3) sunt luate de structurile din instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și de structurile forțelor statelor aliate și partenere, în condițiile tratatelor la care România este parte și a înțelegerilor tehnice încheiate în acest sens, cu respectarea legislației române.

Art. 24. – (1) Ministerul Apărării Naționale asigură coordonarea implementării măsurilor prevăzute în prezentul capitol.

(2) Ministerul Apărării Naționale este informat cu operativitate despre circumstanțele și modurile în care structurile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională au acționat împotriva aeronavelor fără pilot la bord.

Art. 25. – Pentru aplicarea măsurilor prevăzute în prezentul capitol, se utilizează dispozitive și echipamente operate de structurile prevăzute la art. 23.

CAPITOLUL V

Modul de acțiune împotriva vehiculelor aeriene care utilizează neautorizat spațiul aerian național

Art. 26. – (1) Vehiculul aerian care intră în spațiul aerian național poate fi distrus de mijloacele de apărare aeriană, inclusiv cele de apărare aeriană cu baza la suprafață, naționale și/sau aliate ori partenere.

(2) Forțele și mijloacele aeriene aparținând statelor aliate sau partenere pot participa la măsura prevăzută la alin. (1), în conformitate cu tratatele de apărare colectivă la care România este parte sau potrivit tratatelor bilaterale privind acordarea reciprocă de garanții de securitate.

Art. 27. – Măsura prevăzută la art. 26 este dispusă în raport cu nivelul amenințării, în limitele dreptului internațional aplicabil, după ce au fost luate în considerare toate circumstanțele specifice ale evenimentului și amenințarea reală și gravă la adresa securității naționale și a vieții persoanelor, precum și a patrimoniului.

CAPITOLUL VI

Competențele privind aprobarea executării măsurilor împotriva aeronavelor, sistemelor de aeronave fără pilot la bord și vehiculelor aeriene care utilizează neautorizat spațiul aerian național

Art. 28. – (1) Dreptul de a ordona sau de a aproba măsurile prevăzute la art. 11 lit. c) - f) și art. 26 îl au persoanele cu drept de decizie stabilite prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(2) Pentru forțele și mijloacele care acționează în cadrul Sistemului Integrat de Apărare Aeriană și Antirachetă NATO, măsura prevăzută la art. 11 lit. c) se dispune de către persoanele autorizate prin documentele de planificare NATO.

(3) Procedura de informare asupra dispunerii măsurilor prevăzute la art. 11 lit. d) - f), art. 22 și art. 26 se stabilește prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Art. 29. – (1) Dreptul de a ordona sau de a aproba măsurile prevăzute la art. 21 și art. 22 alin. (1) îl au comandanții/șefii structurilor stabilite prin ordin sau decizie, după caz, a conducătorilor instituțiilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Comandanții/șefii structurilor stabilite conform alin. (1) raportează ierarhic, imediat, despre dispunerea măsurilor prevăzute la art. 21 și art. 22 alin. (1) și efectele acestora.

Art. 30. – (1) În cazul în care o aeronavă militară străină atacă o aeronavă interceptoare, decizia de executare a focului de nimicire este luată de pilotul aeronavei interceptoare sau de liderul formației de aeronave interceptoare.

(2) În situația pierderii comunicațiilor cu serviciile militare de supraveghere și control utilizare spațiu aerian, dacă aeronava militară străină continuă utilizarea neautorizată a spațiului aerian național și nu execută instrucțiunile și dispozițiile transmise conform prevederilor art. 13 sau efectuează manevre pentru o poziție favorabilă pentru un atac împotriva aeronavei interceptoare, decizia de executare a focului de nimicire este luată de pilotul aeronavei interceptoare sau de liderul formației de aeronave interceptoare.

Art. 31. – În scopul executării în siguranță a zborurilor, pe timpul aplicării măsurilor prevăzute la art. 11, 21, 22 și 26, Ministerul Apărării Naționale, prin structurile de specialitate ale Forțelor Aeriene, poate da dispoziții de deviere sau de interzicere temporară a tuturor zborurilor într-o anumită zonă sau în întregul spațiu aerian național.

Art. 32. – Transmiterea datelor, dispozițiilor și ordinelor cu privire la clarificarea situației aeriene și acțiunile împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian național al României are prioritate în toate sistemele de comunicații naționale.

Art. 33. – (1) Datele obținute, demersurile făcute, dispozițiile și ordinele date cu privire la aeronava care utilizează neautorizat spațiul aerian național se înregistrează folosindu-se aparatura specifică din dotare sau se consemnează și păstrează până la finalizarea cercetării și/sau, după caz, a investigării evenimentului.

(2) Aceste date se pun la dispoziția organelor de cercetare și/sau, după caz, de investigație a evenimentului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 34. – (1) Persoanele juridice de drept public și privat, care au în proprietate, operează sau administrează obiective de importanță deosebită și/sau infrastructuri critice naționale au obligația de a implementa și menține măsuri de protecție contra amenințărilor specifice sistemelor de aeronave fără pilot la bord în conformitate cu prevederile Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 18/2011, cu modificările și completările ulterioare, după caz.

(2) Echipamentele și sistemele tehnice asigurate pentru implementarea măsurilor de protecție de la alin. (1) se pun la dispoziția structurilor din sistemul național de apărare, ordine publică și

securitate națională cu competențe în aplicarea măsurilor prevăzute la art. 21 și 22 alin. (1), prin dare în administrare sau prin comodat, după caz.

(3) Fondurile necesare pentru asigurarea echipamentelor și sistemelor tehnice, necesare pentru implementarea măsurilor de protecție, precum și pentru menținerea în funcțiune a echipamentelor și sistemelor tehnice, se asigură, în condițiile legii, de la bugetul entităților prevăzute la alin. (1), precum și prin programe cu finanțare din fonduri publice.

(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică și administratorilor aeroporturilor civile, și administratorilor echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană, în limita zonelor supuse servituților aeronautice stabilite conform Codului aerian.

Art. 35. – Luarea măsurilor prevăzute de prezenta lege nu înlătură răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate de încălcarea prevederilor Codului aerian și ale Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, și ale actelor subsecvente acestora.

Art. 36. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Cadrul de cooperare general privind măsurile dispuse în situații de utilizare neautorizată a spațiului aerian național, aspectele procedurale privind coordonarea prevăzută la art. 6 și art. 24, precum și standardele tehnice și operaționale specifice pentru echipamentele și sistemele tehnice necesare implementării măsurilor de protecție se stabilesc prin ordine comune ale ministrului apărării naționale, ministrului afacerilor interne, ministrului transporturilor și infrastructurii, ministrului cercetării, inovării și digitalizării, directorului Serviciului Român de Informații, directorului Serviciului de Informații Externe, directorului Serviciului de Telecomunicații Speciale și ale directorului Serviciului de Protecție și Pază.

(3) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ordinele comune prevăzute la alin. (2) sunt emise și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 37. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 25 martie 2014.